

Veilig varen op ruim vaarwater

September 2009

Dit is een uitgave van de Inspectie
Verkeer en Waterstaat

In samenwerking met
Rijkswaterstaat en:

Kantoor Binnenvaart

www.ivw.nl

Beste binnenvaartondernemer en beste bemanningsleden,

Met regelmaat komen binnenschepen op ruim vaarwater, zoals het IJsselmeer, de Waddenzee en de Zeeuwse en de Zuidhollandse stromingen. Een aantal keer per jaar vindt er een incident plaats dat voorkomen had kunnen worden als de schippers zich beter hadden voorbereid op het varen in dit soort wateren.

Ook de ervaren schippers overkomt dit.

Uit onderzoek van de Raad voor de Transportveiligheid bleek dat de weersituatie en een ontoereikende of ronduit slechte voorbereiding op de vaart oorzaken zijn voor ongevallen op ruim vaarwater.

Ook de Inspectie Verkeer en Waterstaat heeft vastgesteld dat een ongeval op ruim vaarwater vrijwel altijd had kunnen worden voorkomen als aan een aantal basisvoorwaarden was voldaan.

Wij verzoeken u het “goede zeemanschap” dan ook in acht te nemen als u een ruim vaarwater opgaat.

Om behulpzaam te zijn hebben de Inspectie Verkeer en Waterstaat en de binnenvaartorganisaties gezamenlijk aandachtspunten opgesteld voor het veilig varen op ruim vaarwater.

Deze aandachtspunten kunnen deel uitmaken van het veiligheidssysteem bij u aan boord. Voor elk soort schip zijn specifieke aandachtspunten opgenomen.

Wij vragen uw medewerking om samen met ons de binnenvaart nog veiliger te maken en dit handige hulpmiddel te gebruiken.

Immers: elk incident is er één te veel!

- 1 Zijn noodprocedures beschikbaar en bekend bij de bemanning?
- 2 Zijn reddingsboeien en zwenvesten voor iedere opvarende beschikbaar en in gereedheid gebracht?
- 3 Is de bijboot voor onmiddellijk gebruik klaar?
- 4 Zijn er actuele vaarkarten aan boord en kan in geval van nood de juiste positie worden opgegeven?
- 5 Zijn de meest recente weersverwachting, het getijde en de verwachte golfhoogten bekend?
- 6 Is de navigatie-apparatuur (zoals radar, marifoon, dieptemeter enz.) getest en in goede staat?
- 7 Zijn losse uitrustingsstukken aan dek geborgd tegen wegspoelen?
- 8 Zijn losse materialen, uitrustingsstukken, meubilair en apparatuur in onderdeks gelegen ruimten en verblijven voldoende geborgd tegen verschuiven en omvallen?
- 9 Zijn de ramen sterk genoeg of zijn de blinden aan gebracht?
- 10 Zijn alle ramen, deuren, patrijspoorren en "schijnlichten" op het voor- en achterschip, van accommodaties, machinekamers en magazijnen gesloten en geborgd?
- 11 Zijn alle toegangen tot voor- en achterpiek gesloten en geborgd?
- 12 Zijn alle openingen naar de kettinkbak op voor- en achterschip waterdicht gemaakt en is hierbij de mogelijkheid voor een noodval van de ankers voorzien?
- 13 Zijn alle overige openingen en doorvoeringen die vanaf dek naar ruimten onder dek leiden waterdicht gemaakt?
- 14 Zijn er maatregelen genomen om instroom via ontluchtingsopening van brandstof-, smeerolie-, drinkwater- of sloptanks te voorkomen?
- 15 Is de roefrandafdichting naar de ondergelegen ruimten in orde en op lekkage gecontroleerd?
- 16 Zijn de waterzakken van de brandstoftanks afgetapt?
- 17 Is er zorg voor gedragen dat de motoren en hulpaggregaten tijdens de vaart voldoende brandstof en lucht krijgen?
- 18 Zijn de aanwezige bilge-alarmen op hun juiste werking gecontroleerd?
- 19 Zijn de afsluiters van het lensysteem geplaatst op lenzen?

Tanker

- 20 Zijn alle toegangen tot cofferdammen gesloten en geborgd?
- 21 Zijn ladingtanks en in de ladingzone gelegen sloptanks voldoende waterdicht gemaakt om instroom van overkomend water te voorkomen?
- 22 Zijn de laadruimten afdoende afgesloten tegen indringen van overkomend vast water?
- 23 Zijn lensputten en lensleidingen in de ruimten schoon en open?

Droge Lading

- 22 Is de lading voldoende vastgezet en geborgd?
- 23 Is er zorg voor gedragen dat de lading niet kan verschuiven?
- 24 Is de laadruimten voldoende afgesloten tegen indringen van overkomend vast water?
- 25 Zijn lensputten en lensleidingen in de ruimten schoon en open?

Personenvervoer

- 26 Is er een passagierslijst?
- 27 Zijn de bergplaatsen voor reddingsmiddelen toegankelijk en open?
- 28 Is de bar "zeevast" gemaakt? Gebroken glaswerk is gevaarlijk.
- 29 Is de kombuis "zeevast" gemaakt? Beugels om kooctoestellen zodat here pannen niet kunnen schuiven?
- 30 Is de intercom voor bemannings- en passagiersruimtes gebruiks klaar? Zijn de passagiers geïnformeerd over de tijd en mate van verwachte beweging van het schip, om paniek en onbehagen te voorkomen?
- 31 Zijn de passagiers geïnformeerd over de tijd en mate van verwachte beweging van het schip, om paniek en onbehagen te voorkomen?
- 32 Zijn de dekstoelen en tafels geborgd tegen schuiven en/of wegwaaien?